

Hlušice

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Nový Bydžov

Nadmořská výška: 257 m n. m.

Počet obyvatel: 736

Adresa URL: www.hlusice.com

Okres: Hradec Králové

GPS souřadnice: 50.264599N, 15.403258E

První pís. zmínka: 1322 (702 let)

PSČ: 503 56

Historie obce Hlušice

PravěkV katastru obce Hlušic sídlili lidé již v mladší době kamenné. Archeologické nálezy (i celé kulturní jámy) u cesty Maršovky potvrzují osídlení krajiny už od 5. tisíciletí před n. l. Vedle úlomků sídlištní lineární (volutové) a vypíchané keramiky zde byly nalezeny četné kamenné zbraně nástroje (kopytovité klíny, motyky, sekery, sekeromlaty, pazourkové břity srpů, hliněné přesleny) i jejich polotovary z amfibolitu. Kamenné ploché sekery, provrtané sekeromlaty nebo motykovité tvary (tesly) se používaly převážně k opracování dřeva a kácení stromů pro zvětšení osevních ploch a stavbu kůlových chat. Kamenné hlazené nástroje jsou často opatřeny otvorem vyvrtaným pomocí dutého dřevěného roubíku podsypávaného křemičitým pískem. StředověkPrvní písemný záznam o dnešních Hlušicích pochází z r. 1322, kdy je vlastnil Sulek z Hlušec (Sulislav). Po Sulkovi se v Hlušicích uvádějí: r. 1375 Oldřich z Hlušec, r. 1382 Chotěbor z Cerhenic a r. 1385 jeho syn Vilém. Dále následovali Mareš Desátek, roku 1393 Markvart z Vartemberka, r. 1409 Jindra z Bartoušova a s ním uváděni i Buzek z Hlušec a Jan Puklice. V roce 1417 vlastnil Hlušice Mikeš Krně (Krně) ze Slatin, dále Oneš z Hlušec, roku 1451 Petr z Plotiště a po něm Jetřich z Plotiště, jeho syn (v této době byly Hlušice a Hlušičky připojeny k Novému Bydžovu). Bývalé Hlušičky se jmenovitě připomínají teprve r. 1385. Tehdy patřily novobydžovskému purkrabímu Přibíkovi z Hlušiček (do roku 1401). Osobou Přibíka je v Hlušičkách doložen vladýcký statek, existence tvrze doložena není. Současně s Přibíkem byl na vsi zapsán i Ješek Bradáč ze Sloupna. Od roku 1417 vlastnil Hlušičky Domorát a r. 1451 Zdeněk z Vinar. Koncem 15. století se obě obce dostaly do držení rodu Vartemberků a od té doby měly již vrchnost společnou. V roce 1516 Hašek Zvířetický z Vartemberka prodal obě vesnice spolu s Janovicemi a Vinary Vilému z Pernštejna. Pernštejnové vlastnili Hlušice do roku 1548, kdy je Jan z Pernštejna prodal Arnoštu Bryknarovi z Brukštejna, od kterého obě obce hned následujícího roku (1549) odkoupili bratři Kapounové ze Svojkova. Albrecht Kapoun postavil v Hlušicích tvrz a byl v letech 1557 až 1569 purkrabím Pražského hradu a později i purkrabím Hradeckého kraje. Hlušická renesanční tvrz, která je naposledy doložena roku 1623, kdy byla přikoupena k panství Chlumec nad Cidlinou, byla poškozena v třicetileté válce. Kapounové vlastnili Hlušice do roku 1623, kdy jim byly po bělohorské bitvě zkonfiskovány, získal je Václav Vchynský z Vchynic a Tetova. Roku 1630 je pro zadluženost prodal Jan Oktavián Vchynský císařskému kapitánu Ivovi z Blanschartu na Michalovicích. Roku 1650 Hlušice získala Lidmila Markéta hraběnka z Valdštejna. 18. století Po Valdštejnech vlastnili Hlušice od roku 1730 Martinicové. Za Martiniců, někdy na přelomu 17. a 18. století, vznikl v Hlušicích raně barokní zámek, a to zřejmě přestavbou zchátralé tvrze, pokud ještě existovala. Od Martiniců (František Michael hrabě z Martinic) je roku 1743 koupil hrabě Kamil Colloredo z Waldsee. Ten zřídil školu na místě domku čp. 6. (dříve se vyučovalo v chalupách, např. v čp. 10 nebo čp. 30). Po založení Nové Skřeněře v

roce 1771 narostl počet dětí tak, že se rozhodlo o postavení nové školy. Kvůli napoleonským válkám byla stavba školy odsunuta až do roku 1817, kdy Rosina Colloredová (vdova po Josefu Colloredovi, rozená Hartmannová, hraběnka z Clarsteina) dala postavit dvoupatrovou budovu školy, dnes je to čp. 51 - obecní úřad. Ve starém zámku, přestavěném z kapounovské tvrze, za války o bavorské dědictví v roce 1778 bydlil po šest týdnů císař Josef II. Jak zaznamenala starobydžovská školní kronika, jezdíval tehdy často za dalšími veliteli do Starého Bydžova a do Sloupna. Starý zámek byl pro zchátralost zbořen v roce 1789. Zbyly po něm staré hluboké sklepy, později využívané jako lednice. V roce 1749 byla v parku postavena barokní zámecká kaple Sv. Barbory. Je to jednoduchá obdélná stavba s plochostropou lodí se zaoblenými nárožími a štítovým průčelím. Závěr je klenutý. Po opravě v letech 1903-04 byla přeměněna na nynější kostel Sv. Václava. Severovýchodně od zámku byl zřízen šachovnicově komponovaný zámecký park, na který navazovala obora (a bažantnice). 19. a 20. století Roku 1834 koupil obce i statek zbohatlík z napoleonských válek Martin Wagner, pán na Žirči a Jirnech, který původně pocházel z Liberecka. Koupil i panství smidarské. Jeho syn Jakub postavil v Hlušicích r. 1852 nový novogotický zámek (jihovýchodně od zbořeného starého zámku), který navrhl arch. E. Halla. V r. 1899 koupili hlušický velkostatek po zemřelém Arturu Wagnerovi Černínové se sídlem v Dymokurech, spřízněni v ženské linii s Colloredy. Poslední majitel hlušického statku Humprecht Černín byl v r. 1942 zatčen gestapem a v r. 1944 zemřel ve vězeňské nemocnici.

